

Szerkesztőség:

11-ik kerület 460. házszáma
 hová a lap szellemi részét
 illető közlemények küldendők.

Kéziratok vissza nem
 adatnak.

ABONY

Kiadóhivatal

SZERDAHELYI JÁNOS
 könyvnyomdája, hová az
 előfizetési pénzek, a hírde-
 tések és ezeknek díjai, va-
 amint a fels. ólamiasok kü-
 dendők

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI ÉS SZÉPIRODALMI LAP. — MEGJELEN MINDEN VASÁRNAP.

Előfizetési díj:

Helyben házhoz hordva és vidékre küldve egész
 évre 8 korona, fél évre 4 korona, negyed évre
 2 korona. Egyes szám ára 16 fillér

Felelős szerkesztő:
 TEMESKÖZY GERZSON.

Főmunkatársak:
 VEVERÁN ISTVÁN. VÉLI MIKSA.
 Kiadótulajdonos: SZERDAHELYI JÁNOS.

Hirdetmények,

nyiltterek, valamint hirdetési díjak, közvetlen a kiadó-
 hivatalhoz küldendők. Nyilttér scra 1 korona.

Közönségünk figyelmébe.

(T.) Tudvalevő dolog, hogy a telek-
 könyvi betétszerkesztés itt nálunk most van
 folyamatban.

Mindenkinek, — aki egy tenyérnyi ingatlan-
 nal bir — érdekében, és pedig nagy-
 érdekében áll, hogy az az ingatlan valóság-
 gal, teljes egészében, minden kétséget kizá-
 rólag, minden megszűnt terhek, — mint
 adó tartozás, árvtári, eklézsiái, takarékpénz-
 tári s más pénzügyi, illeték (százalék)
 vagy egyéb követelések: inség költsön, ha-
 szonélvezeti, haszonvételi, haszonbérleti jo-
 gok, perek, perfeljegyzések nélkül a tény-
 leges tulajdonos nevében álljon telekkönyvileg.

Midőn egy-egy birtok tulajdonos elhal,
 vagy adás-vétel folytán tulajdonost cserél,
 avagy a birtokra kölcsön felvétele czélozta-
 tik, tűnik ki, hogy azok a fenti czafrangok
 valamelyike ott disztelenkedik a telekkönyv
 C. lapján, vagyis ott csüng a birtokon, ho-
 lott az már régen megszűnt, de törölve nincs,
 a magyar embert jellegző ama stoikus fel-
 fogás folytán, hogy „kifizettem, nem tarto-
 zok, tiszta a birtokom.“ Vagy: „meghalt
 szegény édes anyám, Isten nyugosztalja,

megszűnt a haszonélvezet.“ Igen ám, de azt
 nem tartozik tudni a telekkönyvi hatóság s
 így nem is törölheti a teher lapról s az ott
 marad mindaddig, míg az illető tulajdonos
 annak törlését nem kérvényezi.

Igen ám, csak hogy az pénzbe kerül.
 Fizetni kell a törlési okiratért, a kérvény
 irásért, a felzetekért s ezeknek bélyegeiért.

Vannak birtoktestek, melyeknek tulaj-
 donjogai vagy egészben, vagy részben rég
 elhalt volt tulajdonosok nevében vezetettek,
 akiknek jogutódait alkalmas okmány kiál-
 litására föl sem lehet már találni, vagy csak
 sok utánjárással és sok költséggel. Az ilyen
 rendezetlen viszonyok akadályozzák a sza-
 bad birtoklást, az eladást, a vétárok rendes
 kifizetését, melyekből teméntelen kellemet-
 lenség, sőt pörök származnak.

Évtizedeken keresztül felhalmozódtak
 az ilyen rendellenes állapotok, ezeknek kö-
 nyen megszűntetését czélozza az új telek-
 könyvi betétszerkesztés, mely igen nagy
 fontosságú intézkedés a telekkönyvi tulaj-
 donosokra nézve, anyival is inkább, mert ezen
 rendellenességek megszűntetése bélyeg és
 egyéb költségek nélkül most, egy csapásra
 lehetséges,

Még is azt tapasztaljuk, hogy a kö-
 zönség nem érdeklődik eléggé saját jól fel-
 fogott érdekei iránt sem, de nem érdeklő-
 dik az intézmény iránt sem.

A betét szerkesztési tisztviselők, ren-
 desen és pontosan beosztják teendőiket a
 birtok rendezési eljárás körül, kibocsátják
 idézvényeiket az érdekelt lakosoknak, de
 biz azok édes keveset törődnek vele, nem
 jelennek meg a rendezési tárgyalásokra.

Eltekintve attól hogy ez az intézmény
 úgy az államnak, mint közönségnek is
 tetemes kiadásával jár, és mindezek kárba
 vesznek, a lakosság közönyössége miatt, a
 telekkönyvi rendezés nem sikerül s marad
 nagy részben a régi rosz, káros állapot,
 mert a ki egyszer elmulasztja a megjele-
 nést, annak birtokviszonyai továbbra is a
 régi állapotok szerint maradnak, mert az
 eljárás megy tovább, a maga útján, senkit
 meg nem vár, mert azt egyesek közönyös-
 sége meg nem akaszthatja.

Ép azért felhívjuk és figyelmeztetjük
 lakosságunkat, hogy a betétszerkesztési kö-
 zegek idézőjére pontosan jelenjenek meg a
 tárgyalásokon, azt semmi körülmények kö-
 zött ne mulasztják el még azok sem, akik

TÁRCSA.**Odafönn, a csillagok honában . . . *)**

Az „Abony“ eredeti tárczája.

— Irta: Vadász (Veverán) Lajos. —

I.

Elvitték erdő közepébe, csörgedező patak
 mellé, kicsinyke kunyhóba. Oda, hol a madarak
 hangversenye andalító, a virágok illata részegítő, a
 természet szépsége áhitatra keltő vala.

Szamócza, áfonya és vadgyümölcsökből állott
 mindennapi eledele. Gyöngyharimatot ivott, ha meg-
 szomjazott . . . Mikor a nap rózsás sugaraival
 kibontakozott a keleti láthatár mögül, leszállott
 iciny-piciny lábaival a kristálytisza patak vizébe
 és pajzán játékba elegyedett a fűge pisztrángok-
 kal. Leheveredett azután a kicsinyke kunyhó illatos
 mohágyára és várta Vazult ölelő karjaiba, csók-
 szomjas ajkakkal.

Nem sokáig várta, mert gondolata paran-
 csolat volt.

— Szeretsz Fatimicza igazán, úgy, mint ott-
 hon, a selyem kereveten fekvő Pánnak, az erdő
 istenének megigérted?

— Szeretlek Vazul, jobban, mint életemet.
 Közönséges teremtménye vagy ugyan alkotódnak,
 de szívem szakadásig vágyott utánad és erre az
 ideális életre, melyet benned és itt ime föltaláltam.
 Ah, mert csak a természet gyermeke és a fonséges
 természet nyújthat a női szívnek hamisítatlan bol-

dogságot . . . Jöszte Vazul, pásztor ivadéka te,
 a nemes származású hölgy keblére. Csattanjon
 csókok ajkamon és edzett karjaid fonódjanak kar-
 csú derekamon át. Tied vagyok, tied leszek és a
 szabad természet és ti mind az enyém . . .

Igy élt Fatimicza hosszú időközön át, a ki-
 csinyke kunyhóban, csörgedező patak partján —
 elégedetten, nagyon boldogan.

Egyszer azonban minden megváltozott. A
 kicsinyke kunyhót végtelen sívárnak, a nagytermé-
 szetet üresnek, a számóczát izetlennek, Vazul
 ölelését durvának, csókjait esetlennak és hidegnek
 találta. Az elégedetlenség ráült teljesen a meztelen
 természetességért rajongó kebelre és a nagyboldog-
 ságérzetét a legnagyobb boldogtalanság s elhagya-
 tottság érzete váltotta fel.

Pán megelégette a vezekeltetést, Fatimicza
 visszakerült a selyemkerevetre.

Szerény, fehérre meszelt ház áll a faluvégén.
 Nyitott előrészből pörölyök kalapálása, vasak
 csengése-bongása hallható. A ház kisudvarán apró
 csibék, pelyhes kacskák futkároznak le s fel és
 egy vékony pénzü malacz rőfög a düledező ólacs-
 kában.

Hephästos e szerény házikóba vitte Fatimi-
 czát. Ott ül a kis, földes szobában, a tulipános
 lánán. Szemét boldogan s meghatva jártatja végig
 a szentegyszerűsége. Majd kitekint a parányi
 udvarra, majd a pörölyök kalapálása kötik le
 figyelmét. Minő változatos itt minden. Minő édes,
 kis tanyája ez a boldogságnak. Belép István. Ar-
 czáról kövér csöppekben gurul le a nehéz munka
 sajtolta veritek . . . Fatimicza örömteljes sikojt
 hallatva, repesve fut az érkező elé és csókok öz-
 nével árasztja el a veritékes arcot, oszlatja el a
 barázdát a homlokon . . .

— Mennyire vártalak, édes szerelmem . . .
 Csakhogy itt vagy! . . .

— Szeretsz Fatimicza igazán, úgy, mint ott-
 hon a selyemkereveten fekvő Hephästosnak meg-
 ígérted?

— Jobban, igazabban. Ilyen drága munkás-
 kézért esengett mindig szívem, mint a tied s most,
 hogy megtaláltam, érzem, én vagyok a világ leg-
 irigylésreméltóbb leánya. Tudom, csak fekete ke-
 nyeret adhatsz, ámde e kenyér edesebb lesz nekem
 volt otthonom kalácsánál, mert a legnemesebb
 küzdelem árán jutunk hozzá s a te csókjaid édes
 mézzel fűszerezik azt. Ölelj át nehéz munkában
 megedzett karjaidal. Szeress, boldogits, mert bol-
 dog, végtelen boldog akarok lenni.

— Ugy lesz Fatimicza. Megérdemled, mert
 szép vagy, Isten remeke vagy. Jó vagy, mert le-
 szállottál hozzám, Hephästos munkájához, fényes,
 ragyogó palotából . . .

Ez az idili jelenet mindennap megisméltődött
 és Fatimicza vig danája töltte be a házat, az
 udvart . . . Egyszer azonban elhallgatott. Heph-
 hästos a megmondhatója: a kis fehérre meszelt
 házikóba beköltözött az elégedetlenség. Semmi
 változatosság. A napok egyforma tempóban per-
 dülnek. Csók, dal, csibe csipogás, kalapálás, ma-
 lacz rőfögés és fekete kenyér — vajmi hétköznapi
 dolgok. Elfogta az unalom. Gyűlölni kezdte ezt
 a gyarló egyformaságot. Azután illúziói teljesen
 szétfoszottak . . .

Hephästos megjelent és Fatimiczát visszavitte
 otthonába, a selyemkerevetre.

Bóditó ámbra illat terjed szét a levegőben.
 Cserepárok lejtnek le s fel a fényes parketten.
 A szögletekben pohár csengés, andalító zeneszó
 mellett szerelmesek ígérnek egymásnak üdvöt, hol-

*) Mutatvány szerzőnek: „Vigasztalódjunk“ ozimá,
 sajtó alatti kötetéből.

teljes jóhiszeműen gondolják, hogy birtok viszonyaik rendezettek, mert bukkan ott elő nem remélt állapot is, a melyeknek gyors, könnyű és olcsó rendezésére csak most van a kellő alkalom, mert a birtoklás főkellékei a rendezett telek könyvi viszonyok.

Pártolásra méltó kezdeményezés.

A helybeli róm. kath. hitközségnek ernyedetlen buzgalmu főpapja újév napján tartott egyházi szónoklatának vegeztével, egy valóban figyelmet és pártolást érdemlő eszmét pendített meg a hívőség előtt. Ez az eszme nem egyéb, mint a róm. kath. templomnak esti és éjjeli istentiszteletek alatt villanyvilágítással való kivilágítása.

Az eszme oly szép, nemes és a hívőségre nézve közérdekű kérdés, amely fölött pár szóval átsiklanunk nem lehet; éppen azért mi is szavát tesszük a kérdést, hogy így alkalmat nyujtunk az érdekelt hitközség tagjainak az azzal való érdemleges eszmecserére s a szent ügy felkarolására.

Volt alkalmunk többször megtekinteni a kath. templom kivilágítását s megfigyelésünkből azt a tapasztalatot szűrtük le, hogy alig található Magyarországon templom, amelyben sokkal több gyertya fogyasztatnék el, mint éppen a miénkben. Nem a pazar kivilágítás okozza ezt, hanem az a rettenetes nagy légáram, amely a templom belsejében köröskörül száguld, hűlést okozva a fejeknek és gyors égését, lefolyását, elpusztulását a gyertyáknak. Még a főoltárt sem véve ki, alig helyeznek el a megfelelő pontokra méter hosszú gyertyákat, az átiramló léghuzam következtében egy vagy másfél órai isteni tisztelet után éktelen lobogással, kormos füstöt terjesztve, úgy szőlőn haszontalanul, semmizülnek meg s nem egy eset fordult már elő, hogy a gyorsan leégő gyertyák következtében a mellékoltárok veszedelmében forogtak. A léghuzam megállítására szélfogók alkalmaztattak az ajtókon, de úgy látszik, a kitűzött czél nem éretett el, mert a légáram ma is csak oly mértékben graszszál a templomban, mint annak előtte, meghiusítván a templomnak nagy költséget igénylő kivilágítását. Miután pedig e szent helynek illő és minden kívánalmaknak megfelelő kivilágításra van szüksége, nem lehet közömbös a hitközség tagjaira, a villanyvilágításnak templomunkban leendő bevezetése, amelylyel azon kívűt, hogy szép és a kornak megfelelő vi-

lágítást nyer a templom, a legtávolabb eső pontokon is könnyből ajtatzkodhat a hívőség s egészségi szempontból pedig nem fog többé a gyertyák kormos füstjétől a templom levegője kiállhatatlanná válni.

A mint értesültünk a megpendített eszmét lelkesen fogadták a hitközségi tagok s már is többen, a szegények közül, adakoztak is a villanyvilágításra, mert nevezetesen a langbuzgalmú főpap a villanybevezetés költségeit — a gyertya jövedelem költségeinek felhasználásával — adakozás útján óhajlja előteremteni. Erre nézve gyűjtőívek fognak körözteni a hitközségben s a felajánlott összeg vagy azonnal, vagy pedig f. évi szeptember 31-ig is kifizethető. E czélra szánt kegyes adományokat készséggel fogad a hivatalos órák alatt ft. Lévy Mihály apát, esperes-plebános addig is, míg a köröző, illetőleg előjegyzési ívek kibocsájtatnának. Remélhető, hogy az üdvös kezdeményezés pártolása elől az áldozatkész pátronátus sem fog elzárkózni.

Ha Szolnokon sikerült magánadományokból a villanyvilágítást a róm. kath. templomban létesíteni, ismerve az abonyi hívőség buzgalmit, itt sem tartjuk az eszme valószínűségét lehetetlennek. Hiszen aki e czélra ajánlja fel adományát, vallásos érzületéről tesz tanúbizonyságot s az Isten dicsőségét mozdítja elő, amidőn az Isten szent hajlékát a megillető fényárban tündökölni óhajlja.

Alquis.

A polgári iskola iránt érdeklődők figyelmébe.*)

Nap-nap után kell értesülnöm a szülők és más érdeklődők részéről személyes úton is, közvetve is olyan rekriminációkról, melyek polgári iskolánk tanulmányi és fegyelmezési eljárását teszik illetékesen vagy illetéktelenül bírálat tárgyává. Szükségesnek látom immár, hogy az intézet reputációja, a tanári testület zavartalan munkássága és a szülők, vagy őket képviselni akaró, látszólagos közvélemény felvilágosítása, s talán megnyugtataása érdekében itt a nyilvánosság terén is elmondjam a következőket.

Egy új intézménynek — (Abonyban az állami polgári iskolának) — mindig számolnia kell a kezdet nehézségeivel, milyenek a közönség nagyobb részének tájékozatlansága, nehezen adódó, előleges bizalma, s a kis társadalmi központokon oly ott-

ismét a selymekereveten lesz — jót állok érte.

Valóban úgy leve, mert megjelent a teremben Lukréczia, a ragyogó szépségű istennő és egy pillanat alatt más fordulatot adott a játéknak. A rajongó szeladonok elpárologtak Fatimicza mellől és Lukréczia köré csoportosultak... Kiábrándulása teljes, boldogsága romhalmaz lön...

Az ital, a szerelem és a táncz istene ajultan vitte haza Fatimiczát.

Anyja lett, több gyermek anyja. Szeretettel ölelte hófehér keblére magzatait, szeretettel nevelte őket emberkorig. A gyermekek bálványozták az aranyoslelkű anyát; rajongtanak érte úgy, amint háladatos szívű gyermekek édes anyjukért csak rajonghatnak...

Férje a megtestesült szelidség, jóság, gyöngédség mintaképe volt. És mindez földöntúli boldogsággal töltte meg Fatimicza szívét... E ponton ösztönös és végleg meg akart állapodni. Azonban besurrant hozzá Mars és elvitte őt a selymekerevetről háborúk zajába.

Ah, borzasztó látomány! Ezrével fekszenek megüvegesedett szemű és szörnyen megcsontított emberek a csatasikok... A vér patakban folyik. De mi az?... Ágyúk bömbölése, golyók rémes sivitása, iszonyatos halálhörgés! Fatimicza csatasorban látja vérevel táplált szépséges magzatait. — Egy pillanat s ők golyóktól találva helyet kérnek maguknak a holttestek között...

Mars félholtan hozta haza Fatimiczát.

Tarkó, változatos képek vonulnak el lelki szemei előtt. Zsibongó élettől zajló nagy, világvárosokat, falvak, hegyek, völgyek; örökzöld tájak, citrom és narancsfaligetek; puszták, oázisok;

honos bírálati és ítélkezési hajlamoság. Egy magasabb kulturális alkotásnak megvalósítással ellátásai támadnak a korlátoltságban, maradságban vagy a nemtörődömségben, fumigálásban. A nemzet minden rétegét átható műveltségről nem lehet szó ott, ahol még mindig kényszer a népoktatás és még ennek a kényszernek keresztülvitele is csak ezer körültekintéssel és fufanggal érvényesül. Hol az első fokozat ilyen, milyen fogadtatásra számíthat a második?! A középfokú intézetünk — valljuk meg őszintén — Abonyban a legtöbbnek sok, soknak meg kevés! A polgárnak (?) nem kell, a magasabb rangúak igényét meg nem elégti ki.

A polgári iskola rendszerint az elemi iskola 4-ik vagy 5-ik osztályából veszi növendékeit, tanító-nevelő munkája ehez képest itélendő meg. A gyermek magával hozza nemcsak a családi nevelés — hanem már 4-5 éves iskolai irányítás jó vagy rossz eredményeit is.

A jó magaviseletű és szorgalmas növendékek szülői még egyetlen alkalommal sem akartak beleszólni intézetünk tanulmányi és fegyelmezési eljárásába. Gyermekeire és saját nevelési eljárására vessen az a szülő, aki elégedetlenkedik. Engedelmet kérek: a vezetésem alatt álló intézet, ep úgy, mint a hazai hasonló, körülbelül 550-600 iskola soha sem térhet le céltudatos irányzataról a gyengébb növendékek 10-15 százaléka kedvéért.

Nem mulaszthatom el az alkalmat, hogy itt is megne emlékezzem azokról a szülőkről, akik ugyancsak mostanában nap-nap után felkeresték hivatalos helyiségemben, valamint lakáson on, kifejezendők azon elismerést, mely igazabban sem esekélyességemnek, sem a tanári testületnek nem szólhat, hanem igenis az intézetnek, mely szerető nevelésével, céltudatos irányításával hivatásos kötelességet teljesítette.

Ezeket kívántam szíves figyelmébe ajánlani azoknak, kik vélt illetékességgel vagy illetéktelenül avatkoznának intézetünk hivatásos eljárásaiba.

ZSIGMOND ANTAL

az abonyi állami polgári iskolák igazgatója.

*) Ez a közlemény a múlt számunkban megjelent szerkesztői üzenetek folyamánya, melyet közre adunk azzal a megjegyzéssel, hogy az üzenet

tig tartó boldogságot. Kipírult arcok, ölelésre kész karok, tánczra hajló lábak mindenütt. Kellemes zsbongás, részegítő mámor... Telve van itt a szív az élet örömeivel, boldogságával. Ide jött hát ő halandó, ki Eris almája után ahitozol...

És ime... Gombrinus, Venus és Terpsichore megjelennek egyszerre Fatimiczánál; elragadják a selymekerevetről és elhelyezik a ragyogó terem egyik zugában. A nő szemei felcsillantak... Édes érzemény, vágy, rajongás fogta el... A terem összes lovagjának feltűnt a jövevény és mindannyi hozzápártolt. Tekintete mely tűzű, hangja csabító vala mindeneknek. Az egyik életét ajánlotta fel, a másik tömérdek kincsét, a harmadik a csillagokat lett volna kész lábai elé rakni... Mindenik ajánlott valami szépet, nagyszerűt s ez a méhetetlen áldozatkészség büszkeséggel töltötte el szívét.

Kinek nyujtsa kezét a nemes lovagok közül? Fogas kérdés, de mégis megoldotta. A multak csulfa tapasztalatai meggyőzték, hogy egy, csak rövid ideig tartó boldogságot nyujthat — tehát legyen mindenik az övé.

Ugy lett! Fatimiczának azt sem engedték, hogy a pusztá földre lépjen — utjaira drága gobelineket terítették. Minden teljesült, amit kívánt, sőt Colehisből az aranygyapjút is elhozták volna neki, ha úgy kívánja. Azután minden perc telve vala igéző változatossággal... Áldoztak Gambrinusnak, Venusnak, Terpsichorénak... Fatimicza boldogságának serlege színültig megtelt...

— Talán itt végleg megállapodnánk — kérde Gambrinus.

— Igen, itt maradok, mert teljes és végig tartó boldogság tanyája ez.

Venus elmosolyodott és mondá gunyosan magában:

— A nap sem áldozik le teljesen és te

folyók, tengerek stb. váltanak fel pompás színvegyületekben.

Majd kincsalmazt lát s körülötte sóvárgó nyomorultakat, kik kezöket esengve nyujtják aizmizsnáért.

Égi jel a boldogság forrásához, avagy csulfa-játék, mely a szívet közönynyel tölti meg?

Megjelen Merkur szárnyas paripával és viszi Fatimiczát a szélrózsa minden irányában. A látományok elbűvölik, szórakoztatják, boldogítják, de tartós, állandó boldogságot nem ígérnek...

Eh, Pecuniához szegődöm! Jöjjetek nyomorgók, árvák, özvegyek, pénzsovárgók — ime két kézzel szórom az aranyat.

Szórtá, egyre szórtá. Százak, ezrek, milliók könyét letörlő áldott kezével... s végre megátokzták és pénzért megakarták ölni.

Fényes palotát építettett királynői berendezéssel. Alázatos szolgálhaddal vette körül magát, Eau du cologne fürdőt vett naponta s minden órában a legdivatosabb és legdrágább ruhákat ölté magára. Királyok, hercegek, művészek, diplomata jelentek meg estélyein... Majd orgiákat rendezett... de nem lelő meg azt, amit annyira keresett.

Fatimicza végre felebredt. Révedező szemekkel tekint körül. Homlokáról letörlő a hideg veritéket; kezét dobogó szívére szoritja és fájdalmasan felsóhajtva mondja:

— Álmodtam, de azt hiszem a valóságban sincs különben. Ne is keress őh ember állandó boldogságot a földön.

Talán... majd odafönn... a csillagok honában lesz részed benne.

(Polytatása köv.)

megjelenése után és ezen közlemény kézhez vétele előtt a tisztelt Igazgató úrral egy kis megbeszélés volt, az ő kívánságára, melyen elismerte a jogosultságát annak, hogy a polg. iskolánál mostanában előfordult pár eset miatt jogot szereztünk bizonyos „rekriminációkra“ és garanciát vállalt arra nézve, hogy többé kiméletlen eljárás elő nem fordul. Noha az előfordult eseteknek magam is egyik áldozata vagyok, sérelmemet és végtelen csalódásomat elraktározom ama emlékeim közé, melyek haladásunkat érző egy-egy mozgalom vagy intézmény létrehozásánál és azután osztályrészemül jutottak.

Ha ezen közleménnyel nem is azonosítom magamat, közre adom, hogy a „illetéktelenség“ elbírálására alkalmat szolgáltatassak, bár ez a közlemény nem felel meg annak, mely beszélgetésünk alkalmával kilatásba helyzetetett és megígértetett.

A mi pedig a „illetéktelenségét“ illeti, az iskola ügy menetének megbírálására *competens* nek tartjuk magunkat, mert elvégre az az iskola nem magán intézmény (még ha az volna is!) azt a község nagy áldozatok árán létesítette (a melynél szellemi téren nekem — szerénytelenség nélkül legyen említve — nem csekély munkálkodásom volt) és nagy áldozattal tart fenn, így tehát némileg talán jogosult az érdeklődése a községnek, ha más uton nem, ezen organum által, melynek egyedüli érdeme a mult áldatlan viszonyok megszüntetése és a mostani „rendezett“ állapotok megteremtése. Minélfogva az iskola viszonyait továbbra is figyelemmel kísérjük, a szülők jogos érdekeinek továbbra is szószólói leszünk, azokat megvédjük, mert a szabadsajtó jogait senki kedvéért fel nem adjuk és adhatjuk, akár tartanak bennünket arra „illetéktelen“-nek, akár nem és épen nem törődünk vele, hogy ez tetszik-e valakinek, vagy nem.

Egyenlőre nem a közlemény, de a szóbeli megállapodás folytan az iskolai év befejezteig — beke velünk.

SZERK.

Dobozy Gábor.

Hálnak, hálnak, egyre hálnak, színe lángja a magyarnak! . . . Ismét egy hatalmas, erős szálfája dőlt ki a régi tölggyerdőnek. Daliás nagy idők tanúja, 48 as honvéd, erős jellemű igaz hazafi, példás családapa, hivatalának emberül megfelelő tisztviselő, kit munkás, eredményes életének alkonyán hosszas, kínzó betegség után, 78 éves korában ragadott el a halál szerető családja köréből.

Halála gyászba borította nagy kiterjedésű rokonságát, de mély részvétérzetet keltett Abony város lakosságának minden rétegében is.

Mint ifjú, Kossuth Lajos gyújtó szózatára a hoavédek sorába állott Debreczenben, végigküzdötte a szerbek elleni délvidéki hadjáratot és Bem tábornok seregében Temesvárnál hallotta utoljára a rohamra hívó dobpergést.

A világi gyásznap után, mint annyi más hazájaért harszó magyar, őt is besorozták az osztrák armádiába és elvitték messze Olaszországba.

Mikor onnan nagysokára megszabadult és megtért szülőföldjére, polgártársainak osztatlan szeretete és bizalma Abony város pénztárnokává tette. Tizenhárom évig viselte e köztisztviselői név megelégedettségétől és becsülésétől környezve, azután átment az Abonyi Takarékpénztárhoz pénztárnoknak, hol 28 évig töltötte be e hivatalt.

Életének delén mint politikai és társadalmi mozgalmaink egyik vezéremberét látjuk őt a közös érdekében munkálkodni.

Utóbbi éveit a méltán megérdemelt nyugalomban töltötte, derült, aranyos kedélyét súlyos betegségének folyamán is megtartva, míg nem az Úr f. hó 4 én este 11 órakor őt magához szólította.

Barátainak, tisztelőinek száma légió — ellensége egy sem!

Dobozy Kálmán takarékpénztári tisztviselő

édes atyját, Molnár Pál nyug. ev. ref. rector sógorát gyászolja benne, mi pedig közéletünknek bátor harszóját, a szokimondó igaz magyar hazafit.

Temetése f. hó 6-án d. u. 3 órakor történt meg az ev. ref. vallás szertartása szerint a község impozáns részvétele mellett.

Áldás kísérje szép emlékezetét!

MI UJSÁG?

— **A szegényekért.** Antos János földbirtokos Karacsony ünnepén a kórház betegeit és a szegényház lakóit megvendégeltette. — Újév napján pedig Ft. Lévy Mihály apái látta el őket gazdag ebéddel.

— **Tisztelgés.** A helybeli rom. kath. tanító testület Silveszter estélyén járult szeretett vezére, Ft. Lévy Mihály apát, esperes plebános elé, hogy ujevi jókívánataival ragaszkodásának kifejezést adjon. A testület érzelmeit rokonszenves szavakkal Shlosser László igazgató tanító tolmácsolta. A főpap kedves közvetlenséggel fogadta a megemlékezést. Isten áldását kérve a testület további munkálkodására.

— **Uj tanfelügyelő.** A vallás- és közoktatási ügyvivő miniszter M o s d ó s s y Imre központi szolgálatra beosztott m. kir. tanfelügyelőt Pestvármegye tanfelügyelőjévé nevezte ki a nyugalmába vonuló Tóth József helyébe. — Országosan ismert paedagógiai író, a kiváló tanfelfutól sokat vár Pestmegye tanügye.

— **Figyelmeztetés.** Az előjáróság felhívja az érdekelteket, hogy t e h e r v a l l o m a s i v e i k e t, a főjegyzői hivatalban, e hó 31-éig annál is inkább beadják, mert másképen ált. jöv. pótdió leengedésének kedvezményétől el-esnek.

— **A szegény gyermekek érdekében.** A helybeli összes felekezettől való szegény tanulók felruházására, Ft. Lévy Mihály apát, esperes-plebánossal élén, egy bizottság f. hó 14-én, este fél 6-tól kezdődőleg, a nagyvendéglő dísztermében, helybeli és vidéki közreműködőkkel felolvasó-, műkedvelő-, szavaló- és zene-estélyt rendez. A műsor a meghívókön lesz közölve. Helyárak: I. r. ülőhely (1., 2., 3. sorban) 2 kor. 40 fillér; II. r. ülőhely (4., 5., 6. sorban) 2 korona; III. r. ülőhely (7., 8., 9. sorban) 1 kor. 20 fillér; állóhely 60 fillér. Jegyek f. hó 9-től kezdve Widder Jenő gyógyszerárában válthatók. Minthogy körülbelül 100 szegény tanuló várja a könyörület emberbarátok segítségét, a szerény helyárak mellett felülfizetéseket is nagyon kér a rendezőbizottság, amely mindent elkövet, hogy az áldozatkész község egy kellemes estélylyel nyerjen viszonyszolgálatot jó szívének megnyilatkozása fejében. Ment-sük meg a szegény, hiányos öltözékű tanulókat a dermesztő hideg okozta szenvedésektől.

— **Nyilvános nyugtázások.** A r ó m. k a t h. m u n k á s g y l e t újév napján tartott táncmulatságára felülfizettek: Korez Pál 6 kor., Ft. Lévy Mihály 5 kor., tisz. Linka Ferencz, tisz. Branda Béla, Nagy Lajos 2—2 kor. és Szombathy János 1 kor. Az összes bevétel volt 341 korona 66 fillér. Kiadás 236 kor. 74 fillér. Tiszta jövedelem 104 kor. 92 fillér a házvétel alap javára. Az igen tisztelt felülfizetők fogadják halás köszönetét az egylet e l n ö k s é g é n e k.

— **A m a g y. O r s z. É p i t ő m u n k á s o k** orsz. szövetségének abonyi csoportja Szilveszter estélyén saját könyvtára javára rendezett táncmulatság bevétele volt 155 kor., kiadás volt 81 kor. 18 fillér, tiszta jövedelme 73 kor. 82 fillér, melyhez felülfizetéseikkel járultak: Szolnoki építő munkások 6 kor., Ft. Lévy Mihály apát, Tóth József gépész, iparos ifj. önképzőkör, Hegedüs Vilmos 4—4 kor., Fehér Lajosné, Mathé Dezső 3—3 kor., Filippi László 2 kor. 40 fillér, Barkó József, Hóji Nándor, Szerdahelyi János, Szabó Dezső, Irházi Mária, Kardos László, Molnár János, Györe Győző, Simon Márton, Herke József, Szakáll Lajos 2—2 kor., Pokornyik Sándor, Meleg Pál, Fördös Károly, Kuraly Ferencz, Szalóki József, Egedi Gyula, Tiszai András, Tóth István, Molnár József (kőműves), Varga László, Szlávi Etelka 1—1 kor., Mészáros Sándor 1 kor. 20 fill., Molnár József 60 fill., Holeczer Ferencz, Jámber Jánosné 40—40 fillér. Ezenkívül Molnár József (kőműv.) 1 könyvet, akiknek, — hogy lehetővé tették a munkásságnak önművelődésére könyvtárt állíthatni — a csoport nevében halás köszönetét fejezi ki. a r e n d e z ő s é g.

— **A középiskolák a tüdőveszesekért.** Arról értesülünk, hogy iskolánk tanári kara elhatározta, miként a szegénysorsú tüdő betegek alapjára a József kir. Herczeg Szanatorium Egyesületnek jótékonyezelő estélyt rendez. Ez ügyben a kir. főigazgató interveniált s figyelmébe ajánlotta az iskolának azt a sziszifusi küzdelmet, melyet a József kir. Herczeg Egyesület a szegénysorsú tüdőbetegek jóvoltáért végez, hogy megépíttesse a tüdőbetegség enyhítésére az első népszanatoriumot. Az ifjuság és tanári karnak ezen áldott célra rendezendő estélye iránt városszerete megérdemelt érdeklődés mutatkozik. Hihető, hogy a tanári karnak odaadó fáradozásával rendezendő estély nemcsak erkölcsileg lesz jelentős, de az embermentő alapot is jelentékenyen gyarapítani fogja.

— **Nagykörösön,** mint értesülünk, mozgalom indult meg arra nézve, hogy a Filó Lajos hatálával megüresedett ref. első lelkészi állásra Szabolcska Mihályt, a kiváló költő papot nyerjék meg. Az illetékes körök meg vannak győződve, hogy meghívás esetén Szabolcska el is fogadná a följajlott állást.

— **Vasutasok ne részegekkedjenek.** A kereskedelmi miniszter az államvasutak igazgatóságához rendeletet intézett, melyszerint az üzemszolgálatban működő vasutasoknak a szolgálati idő alatt a szesz italok élvezetét megtiltja. Egyben pedig utasítja a hivatali főnököket, hogy esetről esetre szerezenek meggyőződést arról, hogy a szolgálatba lépő személyzet között nincs-e valaki ittas állapotban, a kit a személyi és vagyonbiztonság érdekében a szolgálatától azonnal el kell tiltani.

— **A Duna-Tisza csatorna.** Az évek óta tervezés alatt álló és az Alföld forgalmának fejlesztésére nagy fontossággal bíró Duna-Tisza csatorna ügyében Vörös László kereskedelmi miniszter memorandumot dolgozott ki, a melyet egy legközelebb összehívandó országos szaktanácskozáson vitatnak meg. Ennek eredményéhez mérten fogják azután a részletes tervek kidolgozni és a csatornát megépíteni.

— **Ha készik a vonat,** erről a vonaton utazók igazolványt kapnak, aminek főleg azok vetetik nagy hasznát, akik bírósági tárgyalásra vannak beidézve s ezzel igazolvják elmaradásukat, illetőleg elkésésüket.

— **Az orosz-japán háború áldozatai.** Most, hogy a háborúnak már vége, a japánok már közretették veszteségüket. Halottakban kétszáztizennyolcezer négyszázhuszonhatsz embert vesztett a mikádó birodalma, sebesülteinek és betegeknek száma pedig kétszázhuszonegyezer százharmánczhatra rugott. Ha most még hozzávesszük az oroszok veszteségét, mely ennek csaknem kétszerese, kiderül, hogy a háború összesen annyi embert pusztított el, ahány Magyarország tíz legnagyobb vidéki városában összesen lakik.

— **Ipari munkások betegsegítési ügye.** A közigazgatási bíróság legutóbb a következő iparosokat és ipari munkásokat érdeklő elvi jelentőségű határozatokat hozta: Az ipari munkaadó, a ki a nála alkalmazásban lévő munkást valamilyen betegsegélyző pénztárnál bejelenteni elmulasztja, egyéb jogkövetkezményeken kívül a munkás megbetegedése esetén ennek gyógyítási költségeit megtéríteni tartozik ugyan, ez a kötelezettsége azonban hosszabb időtartamra, mint amennyire a betegsegélyző pénztár az ő igényjogosult tagjával szemben kötelezhető lett volna, ki nem terjedhet. — A munkaadónak a jogkövetkezmények terhe alatt nyolcz napon belül, akkor is biztosítani kell a betegsegélyzőpénztárnál alkalmazottját, ha az illetőt csupán próbaképpen vette is fel. A betegsegélyzőpénztár tartozásainak fedezésére egyes tagjaival szemben fennálló követeléseit is végrehajtás alá lehet vonni.

Eladás. 50 kiló tiszta fehér, ákác méz Temesközy Gerzson méhészetéből eladó.

Lakás változtatás.

Van szerencsém a n. é. község tudomására hozni, hogy lakásomat a helybeli volt lovassági laktanyába helyeztem át.

Sziji László
könyvkötő.

Értesítés.

Tisztelettel! vagyok bátor a t. közönség becses tudomására adni, hogy az özv. Varga Dánielné-féle házban évek óta fenálló

elsőrendű temetkezési vállalatomat

megnagyobbítottam és úgy rendeztem be, hogy a legnagyobb igényeknek is megfelelhessenek, ez okból raktáron tartok: fekete, barna és ezüstözött érc-koporsókat, valamint minden nagyságu fakoporsókat, felnőttek és gyermekek számára. Szemfedelek és ruhák, sejem, atlasz, ternó, colt, szafin, bloká, csipke és bársonyból. Remek sírköszorúkat nagy választékban; szalagokat minden színben és szélességben feliratokkal vagy anélkül. Csokrokat, gyász szoba behuzatokat, úgymint: fekete, kék és fehér, mind gyönyörű kivitelben. Ugy szintén gyászkocsikat 2- vagy 4-es fekete lóval, díszruhás csatlósokkal, melyek a czeplédi főintézetből eszközöltetnek, nagyban emelik a temetési pompát.

Azért midőn az egyes gyászoló családok nagybecsült pártfogását kérem, tisztelettel tudatom, hogy jelenlegi üzletvezetőm **Szathmári Károly** úr, aki mindenben a legkészségesebben rendelkezésére áll minden gyászoló családnak, úgy, hogy a gyászoló családnak elegendő, ha üzletvezetőmet megbizja, így minden utánjárástól meg van kímélve.

Abony, 1905. október hó.

Tisztelettel

özv. Király Istvánné.

Ha köszvényben, reumában szenved, ne kísérletezzen semmiféle szerrel, hanem vegyen egy üveg

Dr. Fleisch-féle köszvény-szeszt

mely eszt, köszvényt, reumát, kéz-, láb-, hát- és derékfájást, kezek és lábak gyengeségét, ütést, erőltetés, rándulás, fízamodásból származó fájdalmakat és daganatokat biztosabban gyógyít, mint bármely más külső vagy belső gyógyszer. Hatása a legrövidebb idő alatt észlelhető, még a legregibb bajoknál is, melyeknél sem fürdő, sem gyógyszer nem használt. Kapható a feltalálónál és egyedüli készítőnél:

Dr. Fleisch Emil „Magyar Korona“
gyógyszertárába
Győr, Baross-ut 24. szám.

1 1/2 decziliteres üveg ára 2 korona. Huzamosabb használatra való „Családi“ üveg ára 5 korona, 3 kis, vagy 2 „Családi“ üveg rendelésénél bérmentve utánvétellel küldjük.

Villamos és gőzerőre berendezett gyár tavolról sem képes oly olcsón finom és jó hangszert szantani, mint

REMÉNYI MIHÁLY

a magyar királyi zeneakadémia hazi hangszerkészítője, azért ne vásároljon semmiféle hangszert, legyen az hegedű, gordonka, czimbalom, harmonium, harmonika, fa- vagy rézfuvó-hangszer, húr, stb.

stb., míg Reményi legujabb ábrákkal ellátott képes árjegyzékét át nem olvasta, mely ingyen és bérmentve küldetik **Bpestről, Király-utca 58. sz.** Zenekarok teljes felszerelése a legolcsóbb arakon. Külön költségvetés díjtalanul. — **Kivitel** a világ minden részébe nagyban és kicsinyben. Zongorák és czimbalmok javítása és hangolása. Az összes hangszerek javítása szakszerűen és olcsón.

A híres Angyal készítmények

nyugal-köszvény-szesz (egy üveg elhasználása után biztos hatás) üvegje 2 kor.

Angyal-kenőcs (bőrviszketeg, bőrkiütés ellen) tégelye 3 kor.

Angyal-fagyszesz (fagydagamatok ellen) üvegje 2 kor.

Számtalan hálalevél. — Raktár Ausztria-Magyarország részére az egyedüli készítő:

Angyal gyógyszer-tár, Hatvanban.

Postai szétküldés naponta!

Nincsen betegség házánál,
ha meghozatja a híres

Király-Balzsamot,

a balzsamok királyát, mely minden betegség ellen egyedüli biztos szer; ezen híres balzsam által megakadályozza a főfájást, köszvényt, eszt, rheumát, fog- és hátfájást, láb-szagatást, kölikát, gyomor-fájást, szóval minden betegségnek egyedüli biztos orvossága a híres Király-balzsam, tehát szükséges hogy minden háznál készenletben legyen. Egy nagy üveg 2 k. 55 f., 3 üveg 6 k. 55 f. bérmentve utánvétellel.

Kapható: **Grósz-Nagy Ferencz** gyógyszerésznél.

Debreczen kossuth utca. Budapesten: Török József gyógyszer-tárban Király-utca 12. Ugyancsak ezen szerrel megrendelhető az egész országban elismert **híres hajdusági bajuszpedrő**, melytől a legrövidebb idő alatt a legszebb bajusz nyerhető. 3 doboz 2 korona 15 fillér bérmentve, utánvétellel.

!! Figyelem !!

Kúry Klára, Komlóssy Emma stb.

neves művésznők által állandóan használt Franciaországban kitüntetett s legjobbnak elősmert:

a Janovitz-féle Gyöngy-eréme, légelye 1 k. — f.;

a Janovitz-féle Gyöngy-szappan, drbja — k. 80 f.;

a Janovitz-féle Gyöngy-pouder (rózsa-, fehér- és crém-színben) doboza 1 k. — f.;

a Janovitz-féle Gyöngy-arcviz üvegje 2 k. 50 f.;

a Janovitz-féle Gyöngy-kézflinmitó, üvegje — — — — — k. 70 f.;

a Janovitz-féle Gyöngy-szájviz (a szájpaddás, foghús és fogak erősítésére) üvegje — — — — — 1 k. 60 f.;

Kaphatók az **egyedüli készítő „Angyal“** gyógyszer-tárban, Hatvan.

Diszkrét postai szétküldés naponta!

Első Styriai kötőgépgyár

Fogl J. L. műgépész

Magyarországi képviselő és raktár

Budapest, VI. Teréz-körut 20.

A leghíresebb **kötőgépek** tömlőzárral, házi és ipari célra, részletfizetésre is kapható. Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Varrogép és kerékpár javítóműhely.

Tanítás ingyen.

A ki Köhögésben szenved,

használja az egyedül bevált, enyhítő és kitűnő ízű

Haiser-féle

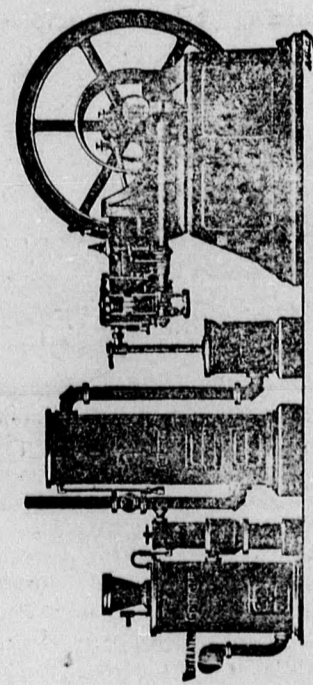
Mell-Karamellákat

2740 hivatalosan megerősített bizonyítvány eléggé igazolja a biztos hatást köhögés, rekedtség és elnyálkásodásnál.

Csomagja 20 és 40 fillér.

Csak akkor valódi, ha rajta van a „három fenyőhöz“ czimzett védjegy.

Kizárólag kapható **Widder Jenő** abonyi gyógyszer-tárban.

Eredeti OSERS és BAUER motorok

BUDAPEST, VI. Podmaniczky-utca 18.

Motorgyár és vasöntő: Bécs.
Benzin és petrólium-motorok és lövedék- és szivattyú-motortalépek
2-3 fill. üzemből. — Kézbező fizetésű. — Elsőrangú gyártmány. — Kötészet és árjegyzék ingyen.

Sömörbetegek

olyanok is, kik sehol gyógyulást nem találtak, kérjenek prospektust és hiteltelen bizonyító leveleket **teljesen ingyen** Rolle C. W. gyógyszerész.

Altona-Bahrenfeld. (Elbe.)